





Λάρισα 29/8/2012
Αριθμ. Πρωτ.: 14312


ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ &
ΦΥΤΟΪΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Προς: όπως ΠΔ

 : Ηρώων Πολυτεχνείου 169 & Κουτσούμπα
Τ.Κ. 41223

Πληροφορίες: Δ. Σταυρίδης, Αθ. Λιακατάς

 : 2413 511119, 2413 511209

 : 2410 253 768

 : d.stavridis@thessaly.gov.gr, a.liakatas@thessaly.gov.gr

5^ο ΔΕΛΤΙΟ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΩΝ
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΤΗ ΒΑΜΒΑΚΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ
ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ (ΠΕ) ΛΑΡΙΣΑΣ

Η Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Π.Ε. Λάρισας σε συνεργασία με το Περιφερειακό Κέντρο Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου Μαγνησίας ενημερώνει τους βαμβακοπαραγωγούς της Π.Ε. Λάρισας για τις απαραίτητες ενέργειες αποτελεσματικής φυτοπροστασίας της βαμβακοκαλλιέργειας.

1. Στόχοι

1.1 Ενημέρωση των βαμβακοπαραγωγών για την αποτελεσματική φυτοπροστασία στον πραγματικό καλλιεργητικό χρόνο.

1.2 Αφορά το χρονικό διάστημα μέχρι τα μέσα Σεπτεμβρίου και την οργάνωση αποτελεσματικής αυτοάμυνας κάθε βαμβακοφυτείας για όλη την καλλιεργητική περίοδο.

1.3 Η τακτική παρακολούθηση κάθε βαμβακοχώραφου και σύμφωνα με τα πραγματικά δεδομένα, να εφαρμόζονται οι συγκεκριμένες καλλιεργητικές πρακτικές φυτοπροστασίας και στο σωστό χρόνο, όπως παρακάτω περιγράφονται κατά περίπτωση.

2. Διαπιστώσεις

Στο πλαίσιο του προγράμματος «Γεωργικών Προειδοποιήσεων Ολοκληρωμένης Φυτοπροστασίας της Βαμβακοκαλλιέργειας της Χώρας καλλιεργητικής περιόδου 2012» συνεχίζεται η επισταμένη παρακολούθηση των συλλήψεων του πράσινου και του ρόδινου σκουληκιού σε φερομονικές παγίδες. Το δίκτυο παγίδων της Δ/σης Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής (Τμήμα Ποιοτικού και Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου) επεκτείνεται σε συνολικά 75 τοποθεσίες σε 42 Τοπικά Διαμερίσματα καλύπτοντας σχεδόν όλες τις περιοχές βαμβακοκαλλιέργειας της Π.Ε. Λάρισας, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα.

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΤΟΠΟΘΕΣΙΕΣ			
ΑΓ. ΑΝΑΡΓΥΡΟΙ	ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΚΡΑΝΝΩΝΟΣ			
ΑΓ. ΑΝΤΩΝΙΟΣ	ΑΡΑΨΑ			
ΑΝΩΧΩΡΙ	ΓΚΕΡΕΝΙΑ	ΤΡΑΓΑΝΕΣ		
ΑΝΩΧΩΡΙ	ΛΙΒΑΔΙ	ΤΡΙΑΝΤΑΡΙΑ		
ΑΡΜΕΝΙΟ	ΠΑΝΑΓΙΑ	ΜΕΡΙΑΣ		
ΒΑΜΒΑΚΟΥ	ΒΑΤΣΙΩΤΕΣ			
ΒΑΣΙΛΙ	ΑΜΜΟΥΔΕΣ			
ΓΕΦΥΡΙΑ	Γ ΠΕΡΙΟΧΗ			
ΓΙΑΝΝΟΥΛΗ	28ΑΡΙΑ	ΠΟΤΑΜΙ		
ΓΛΑΥΚΗ	ΚΑΡΑΚΟΤΖΙΑ	ΜΑΚΤΡΥΝΑ		
ΕΛΕΥΘΕΡΑΙ	ΚΟΤΡΩΝΙΑ			
ΕΛΕΥΘΕΡΙΟ	ΟΓΔΟΝΤΑΡΙΑ			
ΕΛΛΗΝΙΚΟ	ΚΑΨΑΛΕΣ	ΚΟΜΨΑΛΙΑ		
ΖΑΠΠΕΙΟ	ΙΣΑΔΙΑ	ΣΥΚΙΕΣ	ΚΟΥΤΣΟΥΠΙΑ	
Κ. ΒΑΣΙΛΙΚΑ	ΧΑΤΖΗΜΕΡΙΑ			
Κ. ΣΥΚΟΥΡΙΟΥ	ΚΑΡΑΤΣΑΪΡ			
ΚΑΛΑΜΑΚΙ	ΧΑΤΖΗΜΠΑΣΙΤΙ			
ΚΑΣΤΡΙ	ΤΡΙΑΝΤΑΡΙΑ			
ΚΑΤΟΧΩΡΙ	ΦΟΥΡΝΙΑ			
ΚΙΛΕΛΕΡ	ΚΟΚΚΙΝΕΣ	ΠΥΡΓΑΚΙΑ		
ΚΟΙΛΑΔΑ	ΕΞΗΝΤΑΡΙΑ			
ΚΟΥΛΟΥΡΙ	ΑΜΜΟΥΔΕΣ			
ΚΟΥΤΣΟΧΕΡΟ	ΜΑΥΡΟΓΕΙΑ			
ΚΡΗΝΗ	ΜΑΝΔΡΙΓΕΡΙ			
ΛΑΡΙΣΑ	ΚΤΕΟ	ΚΟΥΝΤΟΥΡΑΔΙΑ	ΜΕΖΟΥΡΛΟ	
ΛΟΦΟΣ	ΚΟΥΚΟΥΡΑ			
ΜΑΚΡΥΧΩΡΙ	ΜΑΥΡΟΓΕΙΑ	ΦΑΝΤΑΣΙΑ		
ΜΑΝΔΡΑ	ΜΑΥΡΟΓΕΙΑ	15ΑΡΙΑ	ΜΑΓΟΥΛΑ	ΜΠΟΖΙΑ
ΜΕΛΙΑ	ΚΑΡΠΟΦΩΡΙ			
ΜΕΛΙΣΣΑ	ΣΑΪΤΕΣ			
ΜΟΔΕΣΤΟΣ	ΓΚΟΡΤΣΕΣ			
ΝΙΑΜΑΤΑ	ΜΑΚΡΥΝΑ			
ΝΙΚΑΙΑ	ΓΕΛΑΔΟΣΤΡΑΤΑ	ΤΣΑΠΟΥΡΝΙΕΣ	ΒΡΥΣΗ	
ΝΙΚΗ	ΓΕΝΙΓΕΡΙΑ			
ΟΜΟΡΦΟΧΩΡΙ	ΧΑΡΤΟΜΑΖΑ	ΧΑΣΑΜΠΑΛΗ	ΑΜΦΙΘΕΑ	ΚΑΡΑΤΣΑΪΡΑ
ΟΜΟΡΦΟΧΩΡΙ	35ΑΡΙΑ	27ΑΡΙΑ		
ΠΛΑΣΙΑ	ΘΑΛΕΙΑ			
ΠΛΑΤΥΚΑΜΠΟΣ	ΧΑΣΑΜΠΑΛΗ	ΓΚΕΡΕΝΙΑ	ΧΑΪΚΑΛΙΑ	ΑΣΜΑΚΙ
ΠΟΛΥΔΑΜΕΙΟ	ΑΜΠΕΛΙΑ			
ΣΚΟΤΟΥΣΑ	ΜΕΡΙΑΣ	ΠΑΛΙΑΜΠΕΛΟ	ΠΑΛΙΟΧΩΡΙ	
ΣΤΑΥΡΟΣ	ΕΝΙΑΡΙΑ			
ΤΕΡΨΙΘΕΑ	ΚΟΜΨΑΛΙ	ΒΑΚΟΥΦΙΚΑ	ΚΤΕΟ	
ΥΠΕΡΕΙΑ	ΤΡΙΚΑ	ΓΚΕΡΕΝΙΑ	25ΑΡΙΑ	
ΦΑΛΑΝΗ	ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟ			
ΧΑΛΚΗ	ΒΑΡΚΟ	ΑΧΛΑΔΙΕΣ	ΑΛΗ ΚΑΓΙΑ	ΠΟΥΖΛΑΡΓΙΑ

Την εποχή αυτή τα φυτά βρίσκονται στο στάδιο της πλήρους καρποφορίας και ωρίμανσης των καρυδιών, ενώ στις πιο πρώιμες περιοχές παρατηρείται έναρξη ανοίγματος σε ένα μικρό ποσοστό των καρυδιών. Οι υψηλές θερμοκρασίες που επικράτησαν το τελευταίο 10ήμερο βοήθησαν στην ωρίμανση των καρυδιών και συνετέλεσαν στην ισόρροπη ανάπτυξη των καρποφόρων οργάνων των φυτών.

Από τους επιτόπιους ελέγχους που πραγματοποιούν οι υπάλληλοι της Υπηρεσίας μας, διαπιστώνεται ότι οι συλλήψεις ακμαίων (πεταλούδων) πράσινου σκουληκιού στις φερομονικές παγίδες του δικτύου μας είναι σε αρκετά υψηλά επίπεδα γεγονός που μας δείχνει ότι βρισκόμαστε στις αρχές της 3^{ης} γενιάς του εντόμου και ακόμη διαπιστώνονται αυξημένοι πληθυσμοί αυγών. Ειδικότερα, οι συλλήψεις είναι σε υψηλά επίπεδα στα Δ.Δ. Αγ. Αντωνίου Φαρσάλων, Ζάππειου, Ελληνικού, Γιάννουλης, Φαλάνης, Αγ. Αναργύρων, Ομορφοχωρίου, Πλατυκάμπου, Νίκαιας, Ελευθερίου, Σκοτούσης και Κυπάρισσου. Στο Δ.Δ. Γιάννουλης επίσης παρουσιάζονται υψηλές συλλήψεις και στο ρόδινο σκουλήκι.

3. Συστάσεις – καλλιεργητικές πρακτικές

Στο βλαστικό στάδιο που βρίσκονται οι βαμβακοφυτείες της Π.Ε. Λάρισας, η Υπηρεσία μας συστήνει η άρδευση των χωραφιών να σταματήσει γιατί οι υδαρείς φυτικοί βλαστοί προσελκύουν τους επιβλαβείς οργανισμούς. Το πότισμα προτείνεται να συνεχιστεί μέχρι περίπου την πρώτη εβδομάδα του Σεπτεμβρίου **μόνο** στις καλλιέργειες που από διάφορες αιτίες οψίμισαν (διπλοσπαρμένα, χαλαζόπληκτα, όψιμα λόγω καιρικών συνθηκών κ.α.).

Όσον αφορά στη 3η γενιά του πράσινου σκουληκιού θα πρέπει να σημειωθεί ότι δεν είναι τόσο επικίνδυνη όσο η 2η γενιά του Αυγούστου και ελάχιστες φορές προκαλεί σοβαρές ζημιές στις βαμβακοφυτείες διότι οι προνύμφες (σκουλήκια) τρέφονται συνήθως με καρποφόρα όργανα της κορυφής και σπάνια κατεβαίνουν χαμηλότερα ώστε να βλάψουν την χρήσιμη καρποφορία. **Ωστόσο, οι βαμβακοπαραγωγοί πρέπει να παρακολουθούν και σ' αυτήν την γενιά τα χωράφια τους και αν αναπτυχθούν σημαντικοί πληθυσμοί σκουληκιών να προβούν σε καταπολέμηση με τα κατάλληλα εντομοκτόνα. Περισσότερη προσοχή χρειάζεται να δείξουν οι παραγωγοί που έκαναν πολλούς ψεκασμούς για την γενιά του Αυγούστου και έχουν, συνεπώς, εξοντώσει τα ωφέλιμα έντομα. Επίσης, αυξημένη προσοχή χρειάζεται και στις όψιμες φυτείες, από τις οποίες περιμένουμε να πάρουμε παραγωγή και από τα καρύδια της κορυφής.**

Στο παρόν στάδιο των βαμβακοφυτειών και επειδή το ρόδινο σκουλήκι αποτελεί τον πιο ύπουλο εχθρό του βαμβακιού συστήνεται τακτική δειγματοληψία νεαρών καρυδιών (ηλικίας 2 εβδομάδων) για να διαπιστωθούν τυχόν προσβολές.

Οι παραγωγοί απαιτείται να ελέγχουν την καλλιέργειά τους τακτικά (ανά 2-3 ημέρες), ενώ ο έλεγχος των βαμβακιών συνιστάται να γίνεται πρωινές ή απογευματινές ώρες διασχίζοντας το χωράφι διαγώνια και εξετάζοντας 100 φυτά σε διαφορετικά σημεία της διαγωνίου.

Η Υπηρεσία μας γνωστοποιεί στους βαμβακοπαραγωγούς ότι ο αριθμός των συλλήψεων ακμαίων (πεταλούδων) στις φερομονικές παγίδες δεν αποτελεί κριτήριο για την εφαρμογή ψεκασμού με φυτοπροστατευτικά σκευάσματα, αλλά μέσο πρόγνωσης και βοηθούν στον προσδιορισμό των περιόδων αλλαγής της γενιάς του πράσινου και του ροδίνου σκουληκιού. Ουσιαστικό κριτήριο για την απόφαση λήψης ή όχι μέτρων αντιμετώπισης είναι **μόνο** τα αποτελέσματα των επιτόπιων δειγματοληψιών στα όργανα των φυτών (νεαρά φύλλα, καρύδια).

ΠΡΑΣΙΝΟ ΣΚΟΥΛΗΚΙ: Στην παρούσα φάση αν διαπιστωθούν **4-5 ζωντανές προνύμφες** (σκουλήκια) σε 100 φυτά, τότε μόνο θα πρέπει να επέμβουν με τις εγκεκριμένες δραστικές για χρήση στο βαμβάκι.

ΡΟΔΙΝΟ ΣΚΟΥΛΗΚΙ: Συνιστάται στους παραγωγούς να επέμβουν με χημικά σκευάσματα εάν μετά από δειγματοληψία 100 καρυδιών διαπιστωθεί προσβολή στο 5% αυτών.

Η χημική καταπολέμηση του πράσινου και του ρόδινου σκουληκιού είναι πιο αποτελεσματική όταν γίνεται στο 1^ο ή στο 2^ο στάδιο της προνύμφης (μήκος έως 1 εκατοστό). Είναι προτιμότερο ο ψεκασμός να διενεργείται τη νύχτα γιατί τότε δραστηριοποιούνται τα ακμαία (πεταλούδες) του πράσινου και του ρόδινου σκουληκιού αλλά και για την προστασία των μελισσών. Επισημαίνεται ότι όπου χρειαστεί επέμβαση με φυτοπροστατευτικά μέσα τότε είναι επιθυμητή η εναλλαγή σκευασμάτων διαφορετικής κατηγορίας δράσης κάθε φορά, για την αποφυγή εμφάνισης συμπτωμάτων ανθεκτικότητας.

ΑΠΟΦΥΛΛΩΣΗ: Η αποφύλλωση είναι μια σημαντική επέμβαση προκειμένου να επιταχυνθεί η ωρίμανση και το άνοιγμα των καρυδιών και να εξασφαλιστούν καλύτερες συνθήκες κατά την διάρκεια της συγκομιδής. Επίσης, με την αποφύλλωση επιτυγχάνεται καλύτερη ποιότητα σύσπορου βαμβακιού απαλλαγμένο από ξένες ύλες και καλύτερες συνθήκες αποθήκευσης.

Τα αποφυλλωτικά πρέπει να ψεκάζονται όταν έχει ανοίξει τουλάχιστον **το 50% των καρυδιών**. Μία πρόωρη αποφύλλωση βλάπτει την ποιότητα του βαμβακιού και πολλές φορές μπορεί να έχει τα αντίθετα από τα επιθυμητά αποτελέσματα, όπως μισοάνοιγμα των καρυδιών και καραμελοποίηση αυτών. Επίσης, για να λειτουργήσουν αποτελεσματικά τα αποφυλλωτικά χρειάζονται **καλές ατμοσφαιρικές θερμοκρασίες ημέρας και νύχτας** (μεγαλύτερες των 15-18° C) για 4-5 μέρες μετά την εφαρμογή του αποφυλλωτικού και να επικρατεί καιρός με ηλιοφάνεια.

Σημαντικός παράγοντας επιτυχίας στο έργο της Υπηρεσίας μας είναι και η συνεργασία των συναδέλφων Γεωπόνων (Καταστήματα Γεωργικών Φαρμάκων, Γραφεία Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής κ.α.), οι οποίοι όταν εντοπίσουν σημαντική προσβολή ή ανησυχητικό αριθμό συλληφθέντων ατόμων σε φερομονικές παγίδες, παρακαλούμε να επικοινωνήσουν άμεσα μαζί μας, έτσι ώστε σε συνεργασία μαζί τους, να εκδώσουμε προειδοποίηση για την ευρύτερη περιοχή.

4. Εφαρμογή ψεκασμών με Φυτοπροστατευτικά Προϊόντα

Σας ενημερώνουμε ότι οι βαμβακοπαραγωγοί είναι αποκλειστικά και μόνο υπεύθυνοι, για την τελική απόφαση επιλογής, της συγκεκριμένης κάθε φορά φυτοπροστατευτικής επέμβασης στις συνθήκες της καλλιέργειάς τους, των φυτοπροστατευτικών προϊόντων που θα επιλέξουν και του τρόπου και χρόνου χρησιμοποίησης αυτών, καθώς και για λοιπούς χειρισμούς, τα οποία συμβάλουν στις ποσοτικές και ποιοτικές αποδόσεις της καλλιέργειας. Σε κάθε περίπτωση να τηρούνται αυστηρά οι οδηγίες χρήσης, των παρασκευαστών οίκων, για την αναλογία χρήσης των φυτοπροστατευτικών προϊόντων, τη συνδυαστικότητα, τον κίνδυνο φυτοτοξικότητας, το διάστημα μεταξύ τελευταίας επέμβασης και συγκομιδής καθώς και για τα μέτρα προστασίας για την αποφυγή δηλητηρίασης. Τα αγροχημικά να χρησιμοποιούνται πάντοτε σύμφωνα με την ετικέτα. Σύμφωνα με τα άρθρα 9§3 και 10§3 του ν.4036/2012 (ΦΕΚ8^Α) όποιος χρησιμοποιεί μη εγκεκριμένα φυτοπροστατευτικά προϊόντα υπόκειται σε διοικητικές και ποινικές κυρώσεις, αντίστοιχα.

Συνιστάται ιδιαίτερα να αποφεύγονται οι ψεκασμοί με μελισσοτοξικά φυτοπροστατευτικά προϊόντα και όπου κρίνεται αναγκαίο η εφαρμογή των ψεκασμών να γίνεται την ώρα που δεν πετούν οι μέλισσες, κατά τις απογευματινές ώρες κυρίως μετά τη δύση του ηλίου. Οι βαμβακοπαραγωγοί να προειδοποιούν τους μελισσοκόμους ώστε να απομακρύνουν τα μελίσσια τους από την περιοχή του ψεκασμού. Για το σκοπό αυτό θα πρέπει απαραίτητως οι μελισσοκόμοι να αναγράφουν

στις κυψέλες τον κωδικό τους, το τηλέφωνο και τη διεύθυνσή τους ώστε να είναι δυνατή η έγκαιρη ειδοποίησή τους.

Η αλόγιστη χρήση των φυτοφαρμάκων βλάπτει την υγεία των καταναλωτών, επιβαρύνει το περιβάλλον και αυξάνει το κόστος παραγωγής.

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ
Δ/ΝΣΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
& ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΠΕ ΛΑΡΙΣΑΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΛΦΟΥΝΤΖΟΣ